

הדלקת נרות			
זמן	שבת	חול המועד	יום טוב
19:39	18:58	17:47	יחולות
19:36	19:00	18:04	תל-אביב
19:38	18:59	17:56	חיפה
19:39	19:00	18:05	באר שבע

נחל'י נצח

י"ל ע"י מוסדות ברוסלב / בראשות הרב שמואל שטרן שליט"א

דבר ראש הישיבה

שמחת תורה הוא יום שלם של סיום התורה • כל אחד ואחד צריך לשמוח בתורה • תורת ה' תמימה ושלמה • סגולת היום לקבל טעם בתורה

וזה גם העניין הפנימי שמתחילים כל פעם מהתחלה, כי האדם צריך לחוש שמעולם הוא לא עשה כלום וכמו שהוא קצת רק בהתחלה, וזה בלימוד התורה ובכל עניין, כי באמת הכל ה' עושה, ואנחנו כמו שעומדים בהתחלה ולא עושים כלום, רק עושים את ההשתדלות בכל דבר, אבל באמת הכל תלוי אך ורק ביד ה'.

שמחת התורה

בשמחת תורה יש חלק לכל יהודי ויהודי, וגם מי שבמשך השנה לא כל כך עוסק בתורה יש לו חלק בשמחת תורה, כי שמחת תורה היא שלמות של התורה, ובתורה יש שישים ריבוא אותיות כנגד כל ישראל, ובשביל לסיים את התורה צריך את כל האותיות, כי אם אין את כל האותיות אין סיום של התורה, ולכן בשמחת תורה יש חלק לכולם.

כתוב בספרים הקדושים, שכאשר יהודי באמת שמח בתורה אזי הוא זוכה שהאות שלו בתורה מאירה ומשפיעה עליו שפע גדול שגורם לו תשוקה ורצון ללמוד תורה. ולכן צריך להשקיע הרבה בשמחת תורה ולרקוד ולשמוח בכל הכוח, בשביל שהאות הפרטית של כל אחד תאיר עליו ותגרום לו להשתוקק ללמוד תורה.

והיום הזה הוא יום מסוגל לקבל טעם בלימוד התורה, כי יש בו גילוי של טעמי תורה, ויש בו שלמות של התורה, והזמן של הסיום הוא זמן גדול מאד שמסוגל לכל אחד לקבל

על עצמו להתחיל מחדש ללמוד את התורה בחשק נורא.

חובה לשמוח!

מובא ברמב"ם (הלכות לולב פרק ח' סעיף ט"ו): "השמחה שישמח אדם בעשיית המצווה ובאהבת האל שציוה בהן עבודה גדולה היא וכל המונע עצמו משמחה זו ראוי להיפרע ממנו שנאמר (דברים כ"ח) תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטוב לבב וכל המגיס דעתו וחולק כבוד לעצמו ומתכבד בעיניו במקומות אלו חוטא ושוטא ועל זה הזהיר שלמה ואמר אל תתהדר לפני מלך וכל המשפיל עצמו ומקל גופו במקומות אלו הוא הגדול המכובד העובד מאהבה וכן דוד מלך ישראל אמר (שמואל ב' ו') ונקלותי עוד מזאת והייתי שפל בעיני ואין הגדולה והכבוד אלא לשמוח לפני ה' שנאמר (שמואל ב' ו') והמלך דוד מפזז ומכרכר לפני ה'..."

חשוב לזכור את דברי הרמב"ם הללו ולרקוד בכל הכוח ולשמוח עם התורה הקדושה ולומדיה.

חג שמח! ושבת שלום!

ריקודים וההקפות בשמחת תורה נוהגים פעמיים, פעם אחת בלילה ופעם שנייה ביום. מיד בתחילת הלילה כאשר נכנס החג מתחילים לרקוד, ושוב ורקודים למחרת ביום.

השאלה הברורה היא, כיצד ורקודים בתחילת הלילה לפני שסיימו את התורה, וכיצד שמחים קודם שסיימו. וגם בריקודים ביום צריך להבין, שהלא בהרבה קהילות ורקודים ועושים את ההקפות לפני קריאת התורה ולפני שסיימו וגמרו את התורה.

כמה וכמה תירוצים נאמרו בדבר ונביא כאן שנים מהם.

ריקודים שלפני הסיום

תירוצ אחד, שכיון שכל אחד ואחד סיים את התורה באופן פרטי בכך שקרא שניים מקרא ואחד תרגום, לכן שמחים ורקודים, והשמחה והריקודים שבלילה שייכים בעיקר לסיום הפרטי של קריאת השניים מקרא של כל אחד ואחד. ולכן חשוב שכל אחד יסיים תחילה שניים מקרא עוד לפני שהוא מתחיל לרקוד.

ואגב, מכן נלמד על החשיבות של אמירת שניים מקרא, שהרי כל הריקודים של הלילה מגיעים רק בשביל זה, ויש בזה להתעורר להתחזק באמירת שניים מקרא.

תירוצ נוסף שאומרים, שזה כמו חתונה, כשם שבחתונה מיד שמגיעים אומרים מזל טוב ושמחים למרות שעדיין לא הגיע זמן החופה, ומעין כך גם בסיום מסכת, הרבה פעמים מתחילים את הסעודה ובאמצע הסעודה עושים את הסיום.

ואותו הדבר בשמחת תורה, הריקודים הם חלק מהשמחה של כל היום, ועוד לפני שסיימו את התורה ורקודים ושמחים, כי כל היום הוא יום של שמחה בגלל הסיום שיהיה בהמשך.

עדיין לא התחלת

כשמסיימים את התורה מיד חוזרים ומתחילים פרשת בראשית, ואחד הטעמים לזה, בכדי להוריד את הגאווה מלבנו שסיימנו את התורה, ולהורות וללמד אותנו, שאפילו שנראה לנו כביכול סיימנו את כל התורה, אבל באמת בפנימיות לא נגענו כלל בתורה, וזה כמו שאנחנו עדיין רק בהתחלה של התורה.

ידוע מה שאמר הבעש"ט בביאור הפסוק 'תורת ה' תמימה', שהכוונה היא, שאפילו שלמדת הרבה מהתורה, אולם עדיין נותרה היא תמימה ושלמה כמי שלא נגעת בה.

הספרים והדיסקים של הגה"ח
רבי שמואל שטרן שליט"א
אצלכם בבית

שמחת תורה

בשמחת תורה כולם שמחים אבל צריך לדעת למה? - השבוע נלמד על שמחת תורה במשנת רבינו - על אורייתא סתימאה - על שלמות הימים הנוראים המביאה לשמחה - וכן על השמחה מכוח הסוכה

חיות הנפש המתגלה ביום קדוש זה

וזהו בחינת הושענא רבא, שהוא בחינת דין, בחינת פחד יצחק, שנגמשה ממחין דקטנות, ועל כן הדבור בלא דעת עדין. אבל שמחת תורה, הוא בחינת דבור בדעה, והוא החיות של הנפש. כדאיתא בזהר: 'זכאין אנון דידעין אורחוי דאורייתא, ומשתדלי בה בארץ מישור, דאנון נטעין אילנא דחיי לעלא דכלא אסותא'. וזה בחינת יעקב, שהוא בחינת חכמה, בחינת מחין דגדלות, שהוא בחינת רפואת הנפש, בחינת 'שמש דקדקא ומרפא בכנפיה'.

(ליקוטי מוהר"ן - מהדורא קמא סימן עד)

שמחת התורה מכוח הסוכה

ועל כן תכף אחר סכות הוא שמחת תורה, כי מבחינת סכה משם יוצאת התורה. נמצא על ידי שונכסו בסכה, נעשים בעצמם בבחינות התורה, כי משם יוצאת התורה כנ"ל ואז מתחלת התורה שהוא בראשית, בחינות בית, הינו בית דבראשית.

(ליקוטי מוהר"ן - מהדורא קמא סימן רסו)

זמן התקבצות כל תיקוני הימים הנוראים

ועל כן נוהגין בשמחת תורה שהוא שמיני עצרת לקרות כל ישראל לעלות לתורה, כי אז גומרין התורה שהוא כלל הנקדה שכוללה מכל הנקדות שיש בכל אחד ואחד מישראל. כי נקדת כל אחד מישראל הוא כפי האות שיש לו בתורה שמשם שרש נפשו כידוע. ועל כן קורין כל אחד ואחד כדי שיאיר בו הנקדה מהתורה שגומרין אז. וזה נעשה בשמיני עצרת שהוא שמחת תורה, כי שמיני עצרת הוא גמר וסוף כל הימים טובים, וכל התקון של ראש השנה ויום הכפורים נגמר בשמיני עצרת כידוע בכתבים. ועל כן נקרא עצרת לשון אספה שאוסף ומקבץ כל התקונים שנגשו בכל השנה, בקרט בימים טובים וראש השנה ויום הכפורים הכל נאסף ונתקבץ בשמיני עצרת שזא נגמר כל התקונים. כי הוא הגמר של חג הסכות שהוא רגל האחרון שנקרא

חג האסיף תקופת השנה שבו מקיף וסובב כל השנה, כי תקון כל ימות השנה נכלל ונגמר בו. על כן גומרין אז כל התורה וקורין כל ישראל לתורה, כי עקר התקון על ידי הנקדה שהוא כלל התורה שנגמרת אז שזא כל אחד ואחד מישראל מקבל נקדתו מהתורה ומאירה בכל ישראל וכל כל אחד בחברו שעל ידי זה נשלם ונגמר התקון של כל השנה, כי עקר כלל כל התקונים על ידי הנקדה כנ"ל.

(ליקוטי הלכות או"ח - הלכות נשיאת כפים הלכה ה)

שמחה על כך שממשיכים התורה בשלמות

ועל כן אחר שנגמרו כל התקונים הנזכרים לעיל בסוף ימי הסכות בהושענא רבא, אז אנו עושין שמחת תורה. כי זה עקר גמר התקון שאנו זוכין להמשיך בחינת קבלת התורה בשלמות, שעקר הקבלה הוא על ידי השמחה כנזכר לעיל.

(ליקוטי הלכות או"ח - הלכות תפלת ערבית הלכה ד)

ריקודים של שמחת תורה הם בחינת הריקוד דלעת"ל

וזהו בחינת ההקפות שעושין עם הספר תורה. זה בחינת מקיפים ועגולים, בחינת שמחת המחול שעתידי הקדוש ברוך הוא לעשות לצדיקים לעתיד לבוא. כי המחול הוא מה שמרקדין בעגול. וזה בחינת כלו אחד הנזכר לעיל, שהסוף מחבר בראש. שזהו בחינת עגול כי בהעגול אין נפר בו ראש וסוף. וזה עקר השמחה שנתגלה אור האחדות, שעל ידי זה נכלל ונתחבר הסוף בראש שזהו בחינת עגול בחינת מחול הנזכר לעיל.

(ליקוטי הלכות או"ח - הלכות תפלת ערבית הלכה ד)

שמחה בהשגת אורייתא סתימאה

וזה בחינת שמחת בית השואבה. וזה בחינת שמחת תורה ששמחים מאד שזכו להשיג אורייתא סתימאה על ידי נאחון המלחמה והתקונים של ימי הסכות כנ"ל.

(ליקוטי הלכות או"ח - הלכות סוכה הלכה ב)

וכד נטלא מאימא עלאה דאיהי שמחת תורה שמחת בית השואבה, ואיהי חופה דיליה, אתקריאת שמיני חג עשרה: בההוא זמנא דשמחת תורה שויין (נ"א שריא) עטרה בריש כל צדיק לעילא, כמה דאת אמר בעשרה שערות: ביום חתונתו וביום שמחת לבו, ביום חתונתו דא שכונתו תתאה, וביום שמחת לבו דא שכונתא עלאה, והכי צריכין ישראל לאתעטרא בכלא (נ"א כלחו) בעטרה על רשייה.

(תיקוני זוהר דף נא)

כולל יום שישי

מידי שבוע לקראת שבת קודש למעלה מ- 100 אברכים שוקדים על לימוד התורה במסירות נפש ומקבלים סל מזון הכולל בשר, דגים, יין, ושאר ירקות ומוצרים אנה השתתפו בהוצאות הגדולות (ניתן לעזור גם במוצרים העד"ח)

לתרומות: 053-31-25231

ניצוצות
חדש
בת המלך
שנת ה'תשפ"ה
מחיר: 36 ש"ח

חבילת חג של תוכן מעשיר למשפחות איכותיות

להצטרפות: מוקד מניין
02-623-1218

ניתן לדרוש גם בעמדות דורים מלווים יוצאות

הצטרפו עכשיו לאנשי המשפחות והנהגות חתונות נקי, מרוק, מעשרי ומוצרים

מניין ב-36: לוחשי ושלוחים חברי שבתורי ללא כל התייחסות	מניין ב-1: חבילת בחינוכיות לשנה
--	------------------------------------

<< חבילת החג 240 עמודים

עוצו עצה

על ידי העצות השונות שה' שולח, וכן על ידי העצות של הצדיקים.

ביום הושענא רבה מקדישים זמן רב לערבות היות והערבות מסמלים את העצות, והדרך להגיע לשלמות הקרבה אל ה' היא על ידי עצות קדושות, על ידי שהאדם מקבל עצות נכונות הוא יכול להתקדם בעבודת ה' ולהגיע לקרבת ה' הגדולה ביותר.

בערבו של החג הקדוש 'שמחת תורה' בו מגיעים לשלמות ותכלית כל הימים הנוראים, אנו מחפשים את העצות הטובות ביותר, את העצות השלמות שיקרבו אתנו לה'.

בכל יום אנו מתפללים, 'ותקנו בעצה טובה מלפניך', אולם כעת לקראת שלמות כל הימים הנוראים אנו מקדישים את כוחנו ביתר שאת ויתר עוז לפעול לזכות

נמצאים אנו בשלהי חגי ירח האיתנים, עברנו את חודש אלול עם קולות הסליחות, את התפילות והתקיעות והקיבוץ הגדול אצל רבינו, את תחושת הניקיון והטהרה הבאה לאחר יום שלם של תפילות ביום הכיפורים, את חג הסוכות בו חשים בגלוי את אהבת ה' בבחינת 'מינו תחבקני', והנה כעת אנו עומדים לקראת שיא השיאים, יום 'שמחת תורה'.

ידוע מדברי רבותינו שתכלית כל הימים נוראים וימי חג הסוכות הוא שמיני עצרת בו שמחים ורוקדים וששים עם התורה הקדושה לאחר הסליחה והמחילה והטהרה, יחד עם כל המצוות להם זכינו בכל החודש האחרון.

והנה, בערבו של יום הקדוש ישנה עבודת קודש בפני עצמה, אשר עיקרה הוא העיסוק בערבות – ערבי נחל הפשוטים אשר להם נמשלו הרשעים שאין בהם טעם וריח.

עצה בלב איש

הערבות מסמלים את העניין של העצות. התורה כולה היא עצות, ולכן הדרך לזכות להגיע לשלמות בתורה ולשמחה בתורה היא על ידי העצות הנכונות.

לעצות טובות ונכונות, וזאת על מנת להגיע לקרבת ה' הגדולה ביותר.

יום הושענא רבה נקרא כן על שם כך שמבקשים בו ישועה גדולה, והישועה הגדולה שמבקשים היא 'ותקנו בעצה טובה מלפניך', כאשר האדם זוכה לעצות טובות ושלמות הוא מגיע לקרבת ה' ולשלמות הגדולה ביותר.

תרי"ג מצוות נקראים בלשון הזהרה הקדוש 'תרי"ג עטין' – תרי"ג עצות, התורה כולה היא עצות, ולכן הדרך לזכות להגיע לשלמות בתורה ולשמחה בתורה היא על ידי העצות הנכונות.

הבה נתפלל כולנו לה' בכוונה שנוזכה לעצות טובות ושלמות, ובכך נוזכה לשלמות ושמחה אמיתית בתורה הקדושה.

(ליקוטי הלכות הושענא רבה הלכה ב)

והדבר אומר דרשני, כיצד יתכן שבערבו של יום הקדוש עיקר ההתעסקות היא עם ערבות פשוטות, במקום להתכונן ולשבת וללמוד כמה שעות, חלק גדול מערב שמחת תורה עובר עלינו בקיום מצוות היום של הושענא רבה הנעשית על ידי הערבות; נוטלים את הערבות, מונענים אותם, חובטים אותם וכו', כל אחד ואחד כמנהגו.

ר' נתן מסביר את המהות הפנימית של הערבות ועל פי זה את המבט הפנימי והנכון כיצד אפשר לראות את ההתעסקות עם הערבות כהכנה לקראת חג שמיני עצרת בו אנו שמחים עם התורה.

כבר בדברי חז"ל מצאנו שהערבות מסמלים את העניין של העצות. בדברי רבינו העניין של העצות תופס מקום נרחב, כאשר חלק גדול מההשגות של האדם הוא

אם אתה מחפש את האור הפנימי בעבודת ה', משמעות לחיים וקרבת ה' – **מקומר איתנו!**

לפרטים:

052-767-9638

ישיבה לבעלי תשובה
יחסי נצח' הממוקמת
בלב האזורים
החדשים בירושלים

מחפש את האור?

סביבה חמה ומקרבת

תבוא פנימית מלאים

התחזקות והרבה שמחה

הלכות והליכות הבית היהודי

לימוד פרטי בליווי ראש הישיבה שלי"א

שיעורים קבוצתיים בגמרא וחסידות

הבוץ של שמחת תורה

כי מכיוון שהוא רבי של חסידים הרי הוא מחויב מן הדין לצאת להקפות עם חסידיו, ואם הוא לא רוצה, עליו לבוא אל לדין!.

הגבאי יחד עם חסיד נוסף אזרו אומץ, דפקו קלות על הדלת, נכנסו ואמרו בדיק את לשונו של 'בעל התניא' במילים קצרות ומדודות, תוך שהם חוששים מעט מפני תגובתו של הרבי על אמירה שכזאת.

אולם להפתעתם, לא די שהרבי לא כעס, אלא אף חיך קל עלה על פניו והוא הפטיר ואמר: "לעמוד לדין אצל ידידי ר' שלמה זלמן, אה' אין דבר יותר טוב מזה".

ומדיבור למעשה התרומם הרבי ממקומו ויצא יחד עם חסידיו כשהוא פונה למקומו של 'בעל התניא'.

ואכן ה'בעל התניא' התכוון לכל מילה שאמר, הוא סימן לרבי לעמוד בצד אחד ולחסידים לעמוד בצד השני, לאחר מכן דרבן את החסידים שיאמרו את טענתם כשהוא מכוון אותם לומר כי מכיוון והם חסידים של הרבי והדרך הוא שהרבי רוקד עם חסידיו על כן דורשים הם מרוב לקיים את תפקידו כרבי ולצאת להקפות.

לאחר שסיימו החסידים לומר את טענתם פנה 'בעל התניא' לרבי ר' מנחם מנדל והורה לו לומר את טענתו.

דקות ארוכות הרצה הרבי את דבריו כשהוא מסביר כי אין ביכולתו לצאת להקפות טרם נכנסו ללבו הפירושים של 'אתה הוראת' אותם גילו לו משמיי, וכי באופן כזה הרי ההקפות אינם אלא מן השפחה ולחין.

לאחר שסיים הרבי לטעון את דבריו הרבה בעל התניא לרגע קט ומיד הכריז: "עצר לי עליכם רבי, אבל הפסדתם בדיו!".

"אסביר את דברי", המשיך כעבור רגע ואמר, "זאת על ידי משל:

"מעשה בזוג כפריים שהתגוררו בבקעה וסבלו במשך שנים מבין מחמת מי הגשמים שהתנקזו לבקעה. יום אחד החליטו בין הזוג כי בא הקץ לסבלם וכי עליהם להעתיק את מקום מגורם למעלה ההר ובכך לפטור את בעיית הבוץ שבבקעה.

אלא דע עקא, היות והיו בני הזוג מבוגרים והצעירה קשתה עליהם במיוחד, החליטו לעשות את המעבר בשלבים כשבכל יום יעלו עוד מספר צעדים.

לאחר כמה חודשים כאשר כבר היו באמצעו של ההר שמעה האישה את בעלה נאנח ואומר: "אוי כמה דרך נשאר לנו עד ראש ההר".

השיבה האשה חזרה כנגדו, "וכי מה אכפת לך כמה דרך נותרה עד ראש ההר, והלא לפחות כבר יצאו רגלינו מהבוץ!..

סיים בעל התניא את המשל ופנה לרבי ר' מנחם מנדל ואמר: "רבי, וכי מה אכפתם לכם כמה השגתם וכמה לא, הלא מהבוץ כבר מזמן יצאתם".

קיבל הרבי את טענתו, ומיד פצח בריקוד של שמחה ופתח את סדר ההקפות.

ית המדרש של הצדיק ר' מנחם מנדל מויטבסק היה הומה אדם. חסידים התרוצצו מהכא להתם כשהם מדברים בדברי תורה ואגדה, אחדים עוסקים בסיפורים ומעשיות על גדולי החסידות, ואילו אחרים שקועים עמוק בלימוד סוגיא כל שהיא ברחבי הש"ס.

בצד עמדה דמות עטופה טלית שהתנועה במקומה בדבקות מנותקת מההמולה סביב, היה זה לא אחר מהאדמו"ר ר' שלמה זלמן מלאדי המכונה בפי כל על שם ספרו 'בעל התניא', תלמיד חבר לר' מנחם מנדל מויטבסק, אשר הגיע במיוחד אותה השנה לחוג את החג במחיצת רבו ולנצל את השנה האחרונה טרם יעלה ויעלה לארץ הקודש.

מתחת לרעש וההמולה שרר שקט מתון, החסידים המקורבים אשר הכירו את דרכו והנהגתו של הרבי החלו לחשוש לשלומם, זה מכבר עברה לה שעה ארוכה מעת אשר הסתגר הרבי בחדרו לאחר סיום התפילה והדלת טרם נפתחה. כל עוד הרבי בתוך החדר אין אפשרות להתחיל באמירת 'אתה הוראת' וריקודי ההקפות. אולם לא מוזאת חששו התלמידים, מוכנים היו לחכות ולהמתין עבור רבם גם עד יעלה השחר ויאירו זוהרי חמה ראשונים, חששם הגדול היה לשלומם של רבם.

לאחר מחשבה והתייעצות החליטו כמה מהגבאים לאזור עזו ולפתוח את דלת חדרו של הרבי, להציץ ולברוק האם חלילה אירע דבר מה לרבי.

בשקט וברעדה פתח אחד הגבאים את הדלת מעט מעט והציץ פנימה, אך מיד נרתע לאחור, שעה שראה את הרבי יושב אחוז שרעפים ראשו נשען על ידו ועל פניו נראה כי מרוכז וטרוד מדבר מה.

הקפיצה של הגבאי לאחור עוררה רעש קל שגרם לרבי להרים את ראשו לרגע קט

ולראות את מקור הרעש, אולם עדיין שקוע היה הרבי במחשבותיו כאשר הרים את פניו לעבר הגבאי ומלמל בקול שקט ואמר: "ככה לא אוכל לצאת ולומר 'אתה הוראת', גילו לי מהשמיי שבעים פירושים על 'אתה הוראת', וכל עוד יישארו אלו כפירושים בעלמא ולא יכנסו ללבי לא אוכל לומר 'אתה הוראת'.

הגבאי שתק בהפתעה, למילים מעין אלו לא ציפה, הוא סגר את הדלת בשקט וחזר לחסידים הממתנים כשהוא שח להם את אשר ראה ושמע.

דיונים שקטים נערכו שעה ארוכה בין החסידים כיצד לנהוג לאחר אמירתו התמוהה והמעניינת של הרבי, כשכל העת הם ממתנים בציפייה שמא תפתח הדלת והרבי יופיע.

לאחר שעה ארוכה עלה בלבם רעיון כאשר נזכרו כי בבית המדרש שוהה מקורבו של הרבי הלא הוא 'בעל התניא', מיד ניגשו מספר חסידים ושחו לו את כל אשר אירע כשהם מבקשים ממנו עצה כיצד לנהוג.

הרהר 'בעל התניא' לעצמו מספר דקות ולבסוף פנה לחסידים ואמר: "תיכנסו שוב אל החדר, ותאמרו לרבי

שבעים פירושים על אתה הוראת.
קברו של ר' מנחם מנדל מויטבסק

ב אחת העיירות נהגו מידי שנה לכבד את הגבירים בהחזקת ספרי התורה תחילה בהקפות. ובדרך צחות אמרו, כי אלו הם חתנים 'חסידיים', שהרי במשך כל השנה כולה לא ראו את הכלה....

...
ההקפות של שמחת תורה מטרם לקדש ולגדל שמו יתברך, ועל זה אמרו: "אין מקיפין בחילול ה'", ומכאן נלמד כי בכדי לקדש שם שמים דווקא מקיפים...

ניצוץ לשבת

מתוך גליון 'ניצוצות', מגזין הלב לכל המשפחה

יהודי מלידה

"יש משל נפלא מאוד שמביא רבי נחמן מברסלב בתורה י"ז. הוא מספר שם אודות הנשר הגדול שלא היה לו די מקום בקן עבור כל הביצים שהטיל. מה עשה? הטיל את הביצים בקינים אחרים. לימים, בקעו הביצים ויצאו מהם גוזלים שחשבו שהם שייכים לציפורים אחרים. אבל יום אחד עבר הנשר הגדול בשמים והשמיע את הצפצוף המיוחד שלו, וכל אותם גוזלים חשו בצפצוף הזה והכירו אותו והבינו שאף הם נשרים ומיד פרחו להם והלכו אחר הנשר. כאשר למדתי את התורה הזאת בכיתי מעוצם ההתרגשות. פתאום הבנתי שאני זוגתי הגוזלים האלה ששמעו את הצפצוף של הנשר הגדול והלכו בעקבותיו".

יום אחד לאחר צאתו מהמקווה חש ר' נחמן יהודה שהוא רוצה לתרום צדקה עבור לימוד תורה של תשב"ה. באותו היום התדפקו על דלת ביתו תלמידים משיבת 'שובו בנים' וביקשו ממנו לתתם על הוראת קבע לישיבה. "ראיתי בכך השגחה פרטית גלויה. התחלתי להתעניין ולהתקרב לצדיק האמת רבינו הקדוש. עד אז הייתי שומר תורה ומצוות, אבל ברגע שהתחברתי לתורתו של רבי נחמן מברסלב זה היה כמו לידה מחדש. קבעתי את משכני בישיבה בצלו של מורי ורבי הרה"ח רבי אליעזר ברלנד".

בשלב זה מצטרפת לשיחה הגב' בן משה. "הרגשתי כאלו רבינו הקדוש מדבר היישר אלי. הוא מלמד אותנו לוותר על כל השכלים ועל השכל הכולל, להוציא מהראש את כל הדברים של העבר ולהגיע להתבטלות מוחלטת שרק ממנה אפשר להגיע לקדושה. בתורתו של רבי נחמן מצאתי את הדברים שחיפשתי כל חי – האמונה הפשוטה והתמימה".

(מגזין "ניצוצות" מוסף תשרי תשפ"ה)

ל פני כמה שנים הודיעה ממשלת ספרד כי צאצאיהם של מגורשי ספרד יכולים לפנות לרשויות המדינה ולקבל אזרחות ספרדית. לצורך כך נפתחו הארכיבים הישנים בני התקופה, על מנת שאנשים יוכלו לחפש ולמצוא את אבות אבותיהם. ר' יהודה נחמן וזוגתו החליטו לנצל את ההזדמנות כדי להתחקות אחר שורשיהם המשפחתיים, וכאן התגלתה להם עובדה מפליאה. "פתאום כשהתחלנו לשחזר את שמות המשפחה שלנו לאורך הדורות התברר ששינוי – אני וזוגתי – צאצאים ישירים, דור אחר דור, לאנוסי ספרד. בעצם מסתבר שלא היינו צריכים להתגייר מאחר וכבר היינו יהודים..."

מסתבר שלא היינו צריכים להתגייר. ר' יהודה נחמן בכותל המערבי

ר' יהודה נחמן אין להציג בפניי את המסמכים שליקט. "ראה, שם המשפחה שלי מצד האב הוא רוחס. מסתבר שזהו שם יהודי מובהק. בהיפוך אותיות 'רוחס' זה 'שחור' – המקבילה של השם 'שורק' באידיש. מצד אימי השם הוא ליאו – דהיינו, לוי. גם זוגתי היא ממשפחות גוזמן ומורנו שאלה הם משפחות יהודיות מובהקות. פתאום כל מיני פרטים עלומים מההיסטוריה המשפחתית מתחילים להסתדר כמו פאזל: הרתיעה האינסטינקטיבית שלי מפני הכנסייה, האמונה הזכה של סבתא קונצ'טה והתפילות הרבות שהייתה מתפללת לצד העובדה שסירבה בתוקף לקיים את מנהגי הנצרות, עץ האתרוגים בפרדס, ההתעניינות הבלתי מוסברת שלי בכל דבר יהודי, הרתיעה של זוגתי ממאכלות אסורות והכמיהה שלנו לקיים מצוות גם כאשר חשבנו לפי תומנו שאנחנו גויים גמורים – -"

פתגם השבוע

כשמעניקים לילד חום ואהבה
זה יעורר אצלו חום ואהבה כלפי אחרים

**להצלחת ולרפואת
הרב אליעזר בן עטיא שליט"א**
נתן בת-בת-שבע ואדל בת-דבורה ציפורה רחמים
לכל הישועות

העלון נתרם השבוע

להצלחת
משפחת אוקן

להצלחת
משפחת שרון

להצלחת
משפחת שילר

להשכרה בכל יום בשעות הערב

בית מדרש מתאים לאירועים קטנים
באזור מאה שערים
עזרת גברים ועזרת נשים בנפרד
לפרטים: 054-8475902

חסידיים ואנשי מעשה

מאורעות • תקופות • גדולי הדורות

מקום: ארץ ישראל, אירופה, קרפ, מרוקו, תימן • **תקופה:** מאות השנים האחרונות
מצווה: נטילת ארבעת המינים • **נושא:** פולמוס האתרוג המורכב

האתרוג

פרק ג' • אתרוגי קורפו

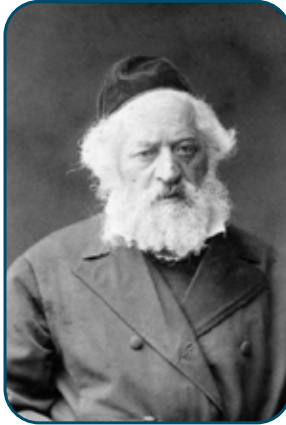
קונטרס הנקרא בשם 'תוכחה מוגלה' בו הוא סותר את כל טענות המתירים ומשיב בראיות חותכות לאסור את אתרוגי קורפו.

כמו כן טענו האוסרים, כי אתרוגי קורפו יצאו מחזקת כשרות, ואף שיתכן ופעם היו כשרים, היום יש לחשוש כי הם מורכבים ואין להביא ראיה מכך שפעם נטלו אותם גדולי הדורות.

גם הרבי הרש"ב השיב על טענות מעין אלו אך באופן שונה; כאשר טען לו מאן דהוא כי ר' לוי יצחק מבארדיטשוב היה מקפיד לקחת דווקא מאתרוגי קורפו, השיב לו הרש"ב כי זרע אתרוג כשר הזדמן ונפל ונזרע באדמה וממנו היה נוטל ר' לוי יצחק את אתרוגו.

בשו"ת בית אפרים כותב להתיר את אתרוגי קורפו, ומוסיף ומזכיר את יופיים וניקיונם אשר לא בנמצא בשאר האתרוגים, ועל כן כותב כי ניתן לסמוך וליטול אתרוגים אלו.

כתוספת לדברים נביא כאן את לשונו של הגר"ח פלאג'י בספרו מועד לכל חי אשר מתאר מעט את המחלוקת והפולמוס בסוגיית אתרוגי קורפו:

הגאון ר' יצחק אלחנן ספקטור

"על האתרוגים מפארגה וראפיזה ואייא ובעניצע וקורפו, וממדינות אל לבאנייא, נתנהו מחלוקת גדול דהרב זיסקינד מינץ מברדי נר"ו, וכל קדושו עמו רבני וגאון אשכנז, ובכללם הגאון הגדול המפורסם מורנו הרב רבי מאיר איש נר"ו, והגאון האמיתי רבן של כל בני הגולה מורנו הרב רבי משה סופר נר"ו, ואחריהם חתמו רבני אלפין איש איש, מקורפו לפסול אותם, והרב המופלא כמוהר"י ביבאס נר"ו מקורפו הכשרים, וגם הוא קיבץ רבנים עמו באופן שיצאו למלחמה מערכה לקראת מערכה..."

סופו של אתרוג

יתכן ופולמוס זה היה ממשיך עד עצם היום הזה, אלמלא עלילת הדם בשנת תרנ"א בקורפו, מחמתה עזבו כאלפיים חמש מאות יהודיים את המקום ומני אז הוטל חרם הקהילות על אתרוגי קורפו אשר היו בבעלות הגויים הערלים.

וכך אט אט יצאו אתרוגי קורפו משוק ארבעת המינים ונותרו כעדות היסטורית בלבד.

הדיונים והפולמוסים השונים אודות אתרוגי קורפו אשר התעוררו מחדש בין השנים תרל"ה – תרל"ח, עוררו מחדש את השיח בסוגיית אתרוג המורכב וגרמו להגדיל תורה ולהאדירה, כשבכך כמה וכמה מגדולי הדורות באותה העת ראו לנכון לדון מחדש בסוגיות, הן בפן המעשי והן בפן ההלכתי, כיצד לראות את הגדרתו של אתרוג המורכב, ומהם המגדירים ההלכתיים הגורמים לאתרוג להיחשב כמורכב.

אלו אוסרים

פולמוסים אלו החלו כאשר סוחרי קורפו החליטו לעלות את מחירי האתרוגים, דבר שגרם לרבים להחליט לחפש אתרוגים זולים יותר, מה שעורר מחדש גם את הדיון אודות כשרותם של אתרוגים אלו, ולבסוף רק גרם לסוחרים להפסד מרובה, כאשר לא די שלא הצליחו לעלות את המחירים, אלא אף רבים הפסיקו לקנות וליטול את אתרוגיהם.

גדול האוסרים בסוגייה זו היה הגאון ר' יצחק אלחנן ספקטור, אשר יצא חוצץ נגד אתרוגים אלו וטען כי הם בחשש גמור של מורכב.

אליו הצטרפו עוד רבים מגדולי הדורות, ביניהם, המהרש"ק, הרה"ק מרוז'ין, הרש"ב ועוד, וכן המלבי"ם כתב כי אתרוגים אלו ידועים לו כמורכבים אלא שלא מלאו ליבו לומר דבר שאינו נשמע...

ואלו מתירים

מנגד עמדו הרבנים המתירים, הלא הם שני דיינים בעיר ווילנא, ר' יוסף סאקוביץ ור' בצלאל כהן בעל 'המראה כהן'.

הללו קיבצו הסכמות מרבים מגדולי הדור שהתירו את אתרוגי קורפו, ואגדו אותם באגודה אחת תחת חוברת הנקראת בשם 'הוראת היתר', שם הם מאריכים להסביר את טעם ההיתר לאתרוגים הללו.

חלק מטענותיהם בחוברת זו היה מעשה רב מגדולי הדורות לאורך כל הדורות שמכמו על אתרוגי קורפו ונטלו אותם, וכי אין הקב"ה מביא תקלה לידי צדיקים, ביניהם עדותו של בנו של רע"א על אביו שנטל אתרוגים אלו ועוד. כנגד קונטרס זה הוצא בהסכמתו של ר' אלחנן

תורה דיליה

ואצילנו אתרוגי קורפו – כולם באים ירוקים, וכולם חוזרים למראה אתרוג, וממילא דכשר אף בעודו ירוק, כיון שיחזור למראה אתרוג (ט"ז סעיף קטן יח). דהפסול בירוק אינו מטעם הדר, אלא מטעם שלא גמר פרי. ולכן כיון שיכול לחזור למראה אתרוג – הרי גמר פרי (שם). ויש מי שפוסל עד שישוב כולו למראה אתרוג, ואינו כן...
(ערוך השולחן סימן תרמח סעיף מב)

חכימא דיהודאי

בקורפו התגוררו רבים מגדולי הדורות ביניהם ר' דוד כהן, בעל שו"ת הרד"ך המפורסם

בית הדין פועל במסגרת חוק הבוררות (תשכ"ח) ליישוב סכסוכים כספיים על פי דין תורה שמתרתו לספק צדק מהיר ונגיש.
בית הדין חותר לפשר בין הצדדים ברוח טובה לשביעות רצון בעלי הדין. כמו כן עוסק בית הדין בתביעות נזיקין, נזקי שכנים, סודות עסקיות. גישור בין אדם לחבירו, הסכמי גירושין, היתרי עסקה, עריכת צוואה עפ"י ההלכה והחוק (בתשלום סמלי).

☞ הפניה אינה כרוכה בתשלום | 079-6976396 ☜

בית הדין לזמנות
"נחלי המשפט"
בית דין אזני לדין ממונות נזות מענה מצביע ויעיל ע"י דיינים מומחים ומסורים
ברשות האב"ד
הגאון הרב שלמה טייטל שליט"א
הגאון הרב שמואל שטרן שליט"א
(מ"ד ד"ר, ראש ישיבת נחלי נחש)